PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Kotitarvekalastuksen pariin pitäisi, päinvastoin kuin ministeriö kaavailee, saada entistä enemmän väkeä. **PUHEENJOHTAJA JORMA KAARETKOSKI, LAPIN VAPAA-AJAN KALASTAJAT**

26.03.14

Aurinko nousee

Helsingissä kello 6.04
ja laskee kello 18.49
Oulussa kello 5.57
ja laskee kello 18.52
Utsjoella kello 5.45
ja laskee kello 18.53

Päivän sana

26.3. Ja minä panen vihan sinun ja naisen välille ja sinun sukusi ja hänen sukunsa välille: ihminen on iskevä sinun pääsi murskaksi, ja sinä olet iskevä häntä kantapäähän. 1. Moos. 3:15

27.3. Niin kauan kuin olimme alaikäisiä, olimme maailman alkuvoimien orjia. Mutta kun aika oli täyttynyt, Jumala lähetti tänne Poikansa Gal. 4:3–4

Nimipäiviä

Tänään keskiviikkona: Manu, Manne, Immanuel, Immo
Huomenna torstaina: Sauli, Saul

Mietelause

Anna tuhannen kukan kukkia: älä poimi niitä.

Eeva Kilpi

Lähetä merkkipäiväilmoitus Maaseudun Tulevaisuuteen
Merkkipäiväpalstalla julkaistaan vain päivänsankarin suostumuksella lähetettyjä merkkipäivätietoja. Kirjallisesti lähetettävissä tiedoissa tulee olla merkkipäivän viettäjän nimi, ikä, merkkipäivän ajankohta, titteli, kotipaikka ja mahdollinen lyhyt maininta merkkipäivän vietosta. Valokuvaksi käy mustavalko- tai värikuva, koolla ei väliä. Palsta on maksuton. Merkkipäivätiedon tulee olla toimituksessa viimeistään viisi päivää ennen lehden ilmestymistä. Tiedot postitetaan osoitteeseen: Maaseudun Tulevaisuus, ”Merkkipäivät”, PL 440, 00101 Helsinki, tai lähetetään sähköpostilla osoitteeseen *merkkipaivat@maaseuduntulevaisuus.fi*.

60-VUOTIAS

Välitysfirma voi vesittää poimijan työsuhteen

Selvitykseen ulkomaisten metsämarjanpoimijoiden olojen kohentamisesta sisältyy paljon hyvää, kommentoi Arktiset Aromit ry:n toiminnanjohtaja **Simo Moisio**.

Moisio pahoittelee, ettei työ- ja elinkeinoministeriön ylijohtaja **Markku Wallinin** selvitykseen poimijoiden oikeudellista asemasta kysytty Arktisten Aromien kantaa.

Yhdistys olisi osannut kertoa muun muassa vuokratyövoimaan liittyvästä ongelmasta.

”On mahdollista, että suuri ulkomainen vuokratyövoimaa välittävä yritys perustaa Suomeen konttorin. Yritys välittää työvoimaa Suomeen ja mustikoita esimerkiksi Kiinaan. Siinä ei suomalaisia yrityksiä tarvita.”

Ruotsissa ulkomaisten marjanpoimijoiden työsuhdejärjestelmä on Moision mukaan aiheuttanut ongelmia.

Ensinnäkin Metsämarjamarkkinoista tuli sekavat. Osa poimi myyntiin marjoja edelleen jokamiehenoikeudella, osa työsuhteessa.

Jälkimmäisistä suuri osa joutui taloudellisiin vaikeuksiin, koska heidän piti maksaa työnantajalleen majoituksesta, vuokra-autosta, ruuasta ja poimintavälineistä.

Simo Moision suosikkisieniä ovat herkkutatti ja kangasrousku.

» 60 prosenttia väestöstä marjastaa, vaikka suurin osa asuu kaupungeissa.«
SIMO MOISIO

Kiinasta oma jalostuslaitos

Suomalaisten marjayritysten yhdessä pitäisi rohkeasti ostaa Kiinasta pieni tai keskisuuri tuotantolaitos, jossa jalostettaisiin täältä tuotuja metsämarjoja.

”Näin kotimaisten marjojen ja sienien jalostusastetta saataisiin nostettua”, Moisio perustelee ehdotustaan.

Nyt marjoja viedään Kiinaan terveystuotteiden raaka-aineeksi. Valmiit tuotteet myydään Japaniin.

Suomessa työvoima on niin kallista, ettei vastaavien tuotteiden valmistaminen täällä ja vieminen Aasiaan ole taloudellisesti mahdollista.

Mustikkametsästä ideoita

Torstaina 60 vuotta täyttävä Moisio on tehnyt pitkään töitä kotimaisten metsämarjojen ja sienien tunnettuuden lisäämiseksi.

Hän iloitsee siitä, että suomalaiset kotitaloudet käyvät vuodesta toiseen innokkaasti marjassa. ”60 prosenttia väestöstä marjastaa, vaikka suurin osa asuu kaupungeissa.”

Arktiset Aromit kampanjoi marjastuksen ja sienestyksen puolesta säännöllisesti. Tietoa luonnonantimista jaetaan neuvoloissa, päiväkodeissa, esikouluissa ja peruskouluissa.

”Murrosikäistä ei juuri metsään saa, mutta kun ikää karttuu ja perustetaan perhe, lapsuudessa opittu palaa mieleen”, Moisio kertoo.

Syntymäpäiväsankarin lempimarja on mustikka. ”Ensimmäisen poimintakilpailun keksin mustikkametsässä.”

MAIJA ALA-SIURUA

Lokka on mateiden kehto

Lokan tekoaltaaseen laskeva Pihtijoki on mateiden ja kahden kohta lainsuojattoman mademiehen tyyssija.

KARI LINDHOLM

”Mateita täällä kyllä on, mutta eipä juuri muita pyytäjiä kuin me”, Penttilä ja Hietakangas toteavat. Pyyntireissu Lokan takoaltaalle antoi tällä kertaa 40 kilon saaliin. ”Osa syödään, ja mitä ei jakseta, se myydään.”

SODANKYLÄ
Ympärillä avautuu hohtava lumikenttä, sitä jatkuu silmänkantamattomiin. Pohjoisessa häämöttävät Saariselän tunturit, Sokosti niistä mahtavin. Tunturien päiväpuolella, Lokan tekoaltaalla hyörii kaksi ikinuorta mademiestä.

”Eipä ole epäselvää, mikä tässä on kenenkin hommana. Nämä matikkarysät on koettu niin monesti vuoden 1985 jälkeen. Silloin oltiin tuon kamraatin kanssa koltiaisia, semmoisia pojanviikareita”, lohkaisee madeekspertti **Paavo Penttilä**, 84, Sodankylästä.

Miesten rysäpaikka sijaitsee pororuhtinas Aleksanteri Hihnavaaran eli Moskun manttaaleilla, Luiron ja Pihtijoen liiton lähistöllä. Paikallisten porolaitumet sekä Korvasen, Rieston ja Kurujärven kylät, osaksi Muteniakin, hukkuivat tekojärven alle vuonna 1967. Tilalle saatiin Euroopan suurin vesivarasto, joka pullistelee särkeä ja haukea.

Pitkälaippainen moottorisaha parahtaa käyntiin, rysäkeppejä jäistä päästelevä Penttilä pyyhkäisee nokkansa kintaan varteen. Leudon puoleinen tuuli hönkäilee Kekkosen kansallispuistosta. Urkin henki katselee miesten touhuja hyväksyvästi, vaikka poikasia ovat, eivät mitään perässähiihtäjiä.

”Viime aikoina on ollut niin lauhaa, että järvi meni vesille. Kelkalla on pysyteltävä visusti vanhalla uralla, muuten on lapiohommia tiedossa. Jään vahvuus näkyy olevan silti 70 senttiä.”

Koko päivän kalareissu

Apajille kertyy Lokan kylästä 30 kilometriä, Sodankylän kirkolta lähes 120 kilometriä. Viivan alle ei aina jää plussaa, mutta se ei ole homman tarkoituskaan.

”Vanhat ukot, vanha kelkka, vanha reki ja vanha auto. Kiirettä ei pidetä, hiljalleen mennään”, Penttilä sanoo.

”Kyllä se on tämä puhdas luonto, joka meidät tänne viekoittelee. Joskus mateita tulee hyvin, toisinaan ei ollenkaan”, tunnustaa Penttilän kalakaveri **Juhani Hietakangas**, 73, Sodankylästä.

Rysän kokeminen etenee vauhdikkaasti. Sitten pyydys nostetaan jään alta, pyyntireissu on talven viimeinen.

”Päiväseltään me tämmöinen pikkumutka käväistään, ei tässä jouda kämppäilemään. Kato, nyt nousee. Onhan täällä niitä sentään vielä”, koltiaiset hihkuvat.

Mateiden menekkiä ja kilohintaa kohentaa tänä talvena se, että etelässä ei ole ollut kantavia jäitä, eikä mateita ole päästy juuri pyytämään.

”Me ollaan saatu madekilosta nelisen euroa Lokan osuuskunnalta, joka välittää kalat edelleen tukkuun. Se on tuplahinta.”

Lokan mateet kiikutetaan myytäviksi Etelä-Suomen markettien kalatiskeille. Siellä kilohinta on jo moninkertainen.

”On harmi, että menekki loppuu kevään korvalla, juuri kun täällä olisi parhaat pyyntisenssit. Kyllä madetta voi syödä muulloinkin kuin keskitalven pakkasilla”, Penttilä sanoo.

”Kohta ollaan kriminaaleja”

Viime vuosina Lokan mateet ovat olleet terveitä ja hyvänkuntoisia, keskipainoltaan pari kiloa. Toisin oli vielä 1980-luvulla, kun kaverukset aloittivat pyyntitouhun. Mateen huippuvuosi oli talvi 1987, silloin tekojärvestä nostettiin 111 tonnia madetta, mutta ne olivat kääpiöityneet alikalastuksen takia. Lypsetyt mateet toimitettiin minkinrehuksi.

Ymmärtämättömät oudoksuvat miesten puuhastelun järkevyyttä. Lainlaatija haluaisi häätää rysäukot jäältä lopullisesti.

”Tänä vuonna Lokan madesaalis taitaa jäädä reiluun yhteen tonniin, siinä on melkoinen ero. Mutta silloin pyytäjiäkin oli kymmenittäin tai sadoittain. Nyt enää muutama kotitarvekalastaja, kohta lainsuojattomia mekin. Mutta tulevat ne vaalitkin.”

Taustoiltaan miehet eivät kriminaaleilta vaikuta. Hietakangas jäi eläkkeelle Jääkäriprikaatin huoltotoimistosta vuonna 1986. Penttilä työskenteli Jääkäriprikaatissa rättimikona, hän eläköityi vuonna 1979.

Kaverukset sitovat EU:n hyväksymät ja ministeriön siunaamat kalalaatikot kiinni parirekeen, survaisevat kypärät päähänsä ja kääntävät vanhan, mutta direktiivien mukaisen kelkkansa kohti Lokkaa.

”Jaa, että meidän kovan kunnon salaisuus, sehän on tietenkin liikunta. Ja tämä Lokan altaan tarjoama lähiruoka.”

KARI LINDHOLM

Uusi laki tekisi rysäpyytäjistä rikollisia

SODANKYLÄ
Suunnitteilla olevassa kalastuslakiluonnoksessa rysän suurimmaksi vannekorkeudeksi kaavaillaan 150 senttiä. Tuota korkeampi rysä olisi uuden lain myötä pelkästään kaupallisen kalastajan pyydys. Rysät ovat nykyään monen kotitarvekalastajan käytössä.

”Ministeriö haluaa kitkeä kotitarvekalastajat kokonaan pois. Tämä on suoranainen uhka kalavesien hoidolle”, sanoo Lapin Vapaa-ajan kalastajien puheenjohtaja **Jorma Kaaretkoski** Sodankylästä.

”Rehellisistä rysämiehistä tulisi uuden lain myötä pikkurikollisia. Liian isot rysät pitäisi vaihtaa vähän matalampiin, se kävisi todella kalliiksi”, toteaa mateen rysäpyytäjä **Paavo Penttilä** Sodankylästä.

Kotitarvekalastaja käyttää osan saaliistaan ja myy ylimäärän. Vapaa-ajankalastaja pyydystää vavalla ja yhdellä vieheellä tai sitten uistelee, mutta saisi myydä korkeintaan viisi kiloa kalaa päivässä.

”Kalastuskilpailuissa saadaan jopa tonneittain haukea ja ahventa. Uuden lain myötä järjestävät seurat eivät saisi myydä tätä saalista edes kettutarhoille. Laki tappaisi seuratoiminnan”, Kaaretkoski sanoo.

Lapin säännöstellyt vesistöt muuttuivat särkivoittoisiksi pian tekojärvien rakentamisen jälkeen.

”Vesistöt ovat pahasti alikalastettuja. Kotitarvekalastuksen pariin pitäisi, päinvastoin kuin ministeriö kaavailee, saada entistä enemmän väkeä.”

Lain luonnostelijat saavat Kaaretkoskelta ankaria nuhteita myös kalojen alamittojen nostoaikeista.

”Jokainen tietää, että 50 sentin mittainen taimen on liki kolmen kilon kala. Esimerkiksi 48-senttinen taimen pitäisi nakata verkosta veteen. Moniko niin tekisi, kun tiedetään, että vapautettu kala on kuoleman oma?”

KARI LINDHOLM

KRUUNU HAMMASKLINIKKA

Puraise rohkeasti

Meiltä saat kiinteät hampaat jopa kahdessa päivässä.

SUOMEN VAHVIMMAT 2013 asiakastieto.fi

Ajanvaraus:
(03) 231 0100
tai verkossa osoitteessa
www.kruunu.net

Käytössämme oleva **All-On-4** on nopea ja luotettava hoitomenetelmä, joka on suunniteltu uusien kiinteiden hampaiden asentamiseen osittain tai täysin hampaattomaan suuhun. Irtoproteesin korvaaminen kiinteillä hampailla on menetelmän ansiosta vaivatonta. Perinteisessä implanttihoidossa uusien hampaiden saaminen kestää noin puoli vuotta. All-On-4-menetelmässä kiinteät hampaat on mahdollista asentaa seuraavana päivänä keinojuurien istuttamisesta.

Saat siis uudet, kiinteät ja täysin käyttövalmiit hampaat asennetuksi kahdessa päivässä.

Lisätietoja saat osoitteesta:
www.kruunu.net

Vaivatonta ja nopeaa hammashoitoa

• IMPLANTIT
• 3D-RÖNTGEN
• ESTEETTINEN HOITO

Hammaslääkärit Hermanni ja Rauni Kalliala

Hammasklinikka Kruunu on nykyaikainen hammaslääkäriasema Tampereen keskustassa. Olemme erikoistuneet nopeisiin ja vaivattomiin implanttihoitoihin, keraamisiin kruunuihin ja täytteisiin sekä esteettiseen hammashoitoon. Käytössämme ovat uusimmat ja tehokkaimmat hammashoidon menetelmät ja laitteet, minkä ansiosta voimme tarjota huippunopeaa, turvallista ja kivutonta hammashoitoa.

Hammasklinikka Kruunu
Hämeenkatu 17 A, 2. kerros
33200 TAMPERE